

Međunarodni propisi za opise kontrolnih točaka

IOF natjecanje (primjer)				
M20, M35, Ž21				
	5	7.6 km	210 m	
1	101	/ \ ↗	Y	
2	212	↖ ▲	1.0	O:
3	135	X X		—
4	246	O		O
5	164	→ [ ]		· O
O--- 120 m --->				
6	185	/ ↘		—
7	178	RP		O
8	147	— m m	2.0	
9	149	/ / X		
O--- 250 m ---> O				

INTERNATIONAL ORIENTEERING FEDERATION
MEĐUNARODNI ORIJENTACIJSKI SAVEZ
2004

HRVATSKI ORIJENTACIJSKI SAVEZ

IOF komisija za pravila:

David Rosen (predsjedavajući), Vincent Frey, Unni Strand-Karlsen

Urednik: Barry Elkington

Piručnik prema izdanju iz 1990., proširen crtežima Matthewa Cooka.

Kartografski dio: Jukka Liikari

Prijelom: Pirjo Valjanen

Urednik izdanja na hrvatskom jeziku: Edi Ocvirk

Suradnik na prijevodu: Matjaž Štanfel

Izvršni odbor HOS-a na svojoj sjednici dana 27. ožujka 2008. godine na prijedlog Povjerenika za natjecanja donio je odluku da prijevod brošure "Međunarodni propisi za opise kontrolnih točaka" iz 2004. godine ispunjava sve uvjete i preporuča se za edukativno korištenje i primjenu.

Positivno mišljenje za izdavanje brošure dana 31. ožujka 2008. godine dala je glavna tajnica IOF-a Barbro Rönnberg.

IOF opisi kontrolnih točaka

Glavne promjene u odnosu na verziju iz 1990.:

- 1) Nazivi i opisi usklađeni su sa ISOM 2000 (Međunarodni propisi za orijentacijske karte iz 2000.).
- 2) Uklonjeni su simboli iz 1990.: rebro, kamena hrpa, mala močvara, vodenji jarak, krčevina, živica.
- 3) Uklonjen je dopunski simbol za solište.
- 4) Predstavljeni su novi simboli za: grupa kamenih blokova, rezervoar, tunel, prijelaz, popločeno područje, cjevovod, nizak, ispod.
- 5) Promijenjeni su simboli za skupinu drveća i karakteristično drvo.
- 6) Redefiniran je simbol koji je bio korišten za sezonski vodenji tok (sada vodenji jarak).
- 7) Predstavljena su tri nova simbola za park/sprint orijentaciju (spomenik, prolaz kroz građevinu, stepenice).
- 8) Nove posebne upute za: označen put između kontrolnih točaka, obavezan prijelaz između kontrolnih točaka i obavezan put kroz zabranjeno područje.
- 9) Simboli za križanja i račvanja pomaknuti su u stupac F i oba simbola moraju biti prikazana u stupcima D i E.
- 10) Simbol između ostaje u stupcu G, ali oba simbola za detalje moraju biti prikazana u stupcima D i E.
- 11) Pojašnjenje stupca G – položaj kontrolne točke (zastavice).

Uvod

Orijentacija je širom svijeta rasprostranjen sport. Zadaća je IOF opisa kontrolnih točaka osigurati jednoznačno razumijevanje opisa kontrola neovisno o govornom području. Ova brošura će nam u tome pomoći.

Što nam govore IOF opisi kontrolnih točaka?

Svrha opisa kontrolnih točaka jest da nam detaljnije opiše položaj kontrolne točke u odnisu na prikazano na karti i da odredi točnu poziciju kontrolne točke (zastavice).

Dobro odabrani detalj za kontrolnu točku primarno se pronalazi čitanjem karte. Opis i kodni broj nam pomažu u tome, ali moraju biti što kraći i jednostavniji, a da pri tome potpuno definiraju položaj kontrolne točke.

Napomena: opisi kontrolnih točaka se ne bi trebali upotrebljavati za ispravljanje pogrešaka na karti.

Primjer listića s opisima kontrolnih točaka

IOF natjecanje (primjer)		
M20, M35, Ž21		
5	7.6 km	210 m
►		/ \ X Y
1 101		↖ ↗
2 212	↖ ▲	1.0 ○
3 135	☒☒	▬
4 246	↑↑ ⊖	○
5 164	→ [ ]	·○
○--- 120 m --->		
6 185	/ ↗	▬
7 178	▷	▬○
8 147	▬ mm	2.0
9 149	/ \ / \ X	
○--- 250 m --->○		

Opisi kontrolnih točaka za IOF natjecanje		
Kategorije: M20, M35, Ž21		
Staza broj 5	Dužina 7,6 km	Uspon 210 m
Start		Račvanje ceste i kamenog zida
1	101	Zavoj močvarnog traga
2	212	Sjев.-zap. kameni blok, 1 m visok, istočna strana
3	135	Između dva gustišta
4	246	Srednja vrtača, istočni dio
5	164	Istočna ruševina, zapadna strana
Od kontrole 120 m slijediti označen put		
6	185	Porušen kameni zid, jugo-istočni kut (vanjski)
7	178	Nos, sjevero-zapadno podnožje
8	147	Gornji stjenoviti odron, visok 2 m
9	149	Križanje puteva
Od zadnje kontrole 250 m slijediti označen put do cilja		

Oblik listića za opise kontrolnih točaka

Opisi kontrolnih točaka za orientacijsko natjecanje sadrže sljedeće informacije:

- Zaglavlje
- Startno mjesto
- Opise pojedinih kontrolnih točaka, sa svim dodatnim uputstvima (npr. označeni dio staze, dužina, osvježenje)
- Opis i duljina dionice od zadnje kontrole do cilja

Prilikom tiskanja listića, opisi kontrolnih točaka moraju imati oblik kvadrata dimenzija između 5x5 mm i 7x7 mm.

Kada su opisi kontrolnih točaka pripremljeni u pisanom obliku (koji bi trebao biti što sličniji slikovnom prikazu) svaki opis trebao bi biti opisan što je detaljnije moguće te napisan istim redoslijedom kao kod slikovnog prikaza.

Zaglavlje

- Naziv natjecanja
- Kategorija (nije obavezno)
- Šifra staze, duljina staze izražena u kilometrima (zaokruženo na 0.1 km); uspon izražen u metrima (zaokruženo na 5 m).

Startna pozicija

Prikazuje se u prvom redu opisa, koristeći simbole kao da se radi o kontrolnoj točki.

Opisi pojedinih kontrolnih točaka

Opisi kontrolnih točaka prikazuju se redoslijedom kojim se od natjecatelja zahtjeva da pređe stazu. Između opisa pojedinih kontrolnih točaka može se ubaciti red s posebnim uputama kao npr. obaveznom dionicom. Svaka 3 opisa te svaka posebna informacija odvajaju se debljom horizontalnom linijom.

A	Redni broj kontrolne točke
B	Kodni broj
C	Koji od sličnih detalja
D	Glavni detalj
E	Dodatni opis detalja
F	Dimenzije / kombinacije detalja
G	Položaj kontrolne točke (zastavice)
H	Ostale informacije

Diagram illustrating the layout of control point descriptions. On the left, there is a grid of symbols corresponding to columns A through H. Column A contains the number '2'. Column B contains '225'. Column C contains a downward-pointing arrow. Column D contains three dots. Column E contains a grid of squares. Column F contains '8x4'. Column G contains a left-pointing arrow. Column H contains a person icon.

Objašnjenje stupaca

Stupac A – Redni broj kontrolne točke

Redni broj kontrolnih točaka odgovara redoslijedu po kojemu kontrolne točke moraju biti obilazene, osim kod 'score' utrke.

Stupac B – Kodni broj

Kodni broj mora biti veći od 30.

Stupac C – Koji od sličnih detalja

Ovaj stupac se koristi kada imamo više istih detalja unutar kružnice kontrolne točke. Npr. jugo-istočni.

Stupac D – Glavni detalj

Detalj, kako je prikazan na karti, u centru kružnice definira položaj kontrolne točke. Npr. čistina; kameni blok. Opis svake kontrolne točke je temeljen na Međunarodnoj specifikaciji za orientacijske karte (ISOM 2000).

Stupac E – Dodatni opis detalja

Dodatne informacije o kontrolnoj točki. Npr. zarastao, porušeno. Kada je potrebno koristi se za drugi glavni detalji.

Stupac F – Dimenzije / kombinacije detalja

Dimenziju detalja potrebitno je navesti kada je prikaz detalja na karti simboličan, a ne u odgovarajućem mjerilu. Također se koristi za dva kombinirana simbola (križanje, račvanje).

Stupac G – Položaj kontrolne točke (zastavice)

Pozicija kontrolne točke (zastavice). Npr. zapadni kut (vanjski); južno podnožje.

Stupac H – Ostale informacije

Ostale informacije koje bi mogle biti od važnosti natjecateljima. Npr. radio kontrola, osvježenje.

Posebne upute

Ti redovi dodaju se u opise kontrolnih točaka i daju posebne informacije o vrsti puta koji mora biti praćen od tog mjesta. Npr. pratiti označeni put (trakicama ili koridorom) sljedećih 50 metara od kontrolne točke ili koristiti obavezan prijelaz.

Vrsta koridora od zadnje kontrole do cilja

Redovi koji nam pokazuju udaljenost od zadnje kontrole do cilja i način na koji je taj put označen (trakice, koridor ili bez oznaka).

Objašnjenje simbola

Tamo gdje je dan broj ISOM-a, pokazuje nam vezu između simbola na karti koji su definirani u ISOM-u 2000.

Stupac C – Koji od sličnih detalja

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
0.1	↑	Sjeverni	Sjeverniji od dva ili više sličnih detalja.
0.2	↖	Jugo-istočni	Jugoistočniji od dva ili više sličnih detalja.
0.3	—●—	Gornji	Kada je detalj direktno iznad sličnog detalja.
0.4	—●—	Donji	Kada je detalj direktno ispod sličnog detalja.
0.5	●	Srednji	Kada je detalj u sredini od više sličnih detalja.

Stupac D – Glavni detalj

Reljefni oblici (ISOM odjeljak 4.1)

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis	ISOM
1.1	▷	Terasa	Zaravnjeni dio terena na padini.	
1.2	▷	Nos	Dio terena izbočen iz okolnog terena.	
1.3	⌞	Uvala	Uvučen dio terena.	
1.4	¶	Zemljani pokos	Strmina, nagla promjena visine terena jasno uočljiva u odnosu na okolni teren.	106
1.5	⌚	Iskop	Mjesto na kojem se iskopava kamen, pjesak i sl.	106
1.6	#+#+	Zemljani nasip	Uski nasip od zemlje, najčešće umjetno napravljen. (U kombinaciji sa simbolom 8.11 prikazuje porušeni zemljani nasip).	107 108
1.7	↗	Vododerina	Vododerina nastala erozijom, najčešće suha.	109
1.8	⤓	Suhi jarak	Plića vododerina. Najčešće suha.	110
1.9	○	Vrh	Najviša točka. Prikazana na karti slojnicama.	101 111
1.10	●	Glavica	Mali brežuljak. (U kombinaciji sa simbolom 8.6 prikazuje kamenu glavicu).	112 113

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis	ISOM
1.11	) (	Sedlo	Najniža točka između dvije više točke.	
1.12	⊖	Vrtača, ponikva	Udubljeni dio terena od kojeg se zemlja uzdiže na sve strane. Na karti se prikazuje slojnicama.	114
1.13	U	Jama	Mala depresija ili ulegnuće od kojeg se zemlja uzdiže na sve strane.	115
1.14	V	Rupa	Udubljenje ili rupa sa strmim stranama. Obično iskopana. (U kombinaciji sa simbolom 8.6 prikazuje kamenu jamu).	116 204
1.15	UU	Izlomljeno zemljiste	Više manjih ulegnuća, premailih ili prebrojnih da ih se na karti ucrtava svako posebno, uključujući životinske rupe (jazbine).	117
1.16	*	Mravinjak	Brežuljak koji su izgradili mravi ili termiti.	

Stijenje i kamenje (ISOM odjeljak 4.2)

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis	ISOM
2.1	ΠΠ	Stijenoviti odron	Kamera litica. Može biti prelazna ili neprelazna.	201 203
2.2	▲	Kameni stup	Visoki, prirodni kameni stup.	202
2.3	↖	Špilja	Duboka rupa u terenu ili stijeni.	205
2.4	▲	Kameni blok	Veliki samostojeći blok kamera ili stijena.	206 207
2.5	▲▲	Područje kamenih blokova	Područje prekriveno kamenjem kojeg je previše da bi se pojedinačno prikazalo na karti.	208
2.6	▲▲	Grupa kamenih blokova	Grupa kamenih blokova toliko bliskih da se ne mogu posebno prikazati na karti.	209
2.7	███	Kamenito područje	Područje pokriveno malim kamenjem.	210
2.8	✿	Kamera ploča	Trčljivo kamenito područje bez pokrova zemlje i vegetacije.	212
2.9	] [	Tjesan prolaz	Prolaz između dvije stijene ili kamenih odrona okrenutih jedan prema drugome.	

Vode i močvare (ISOM odjeljak 4.3)

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis	ISOM
3.1		Jezero	Velika vodena površina, neprelazna.	301
3.2		Bara	Mala vodena površina.	302
3.3		Vodena rupa	Rupa ili ulegnuće ispunjeno vodom.	303
3.4		Rijeka, potok, vodenii tok	Rijeka, potok ili vodenii tok stalno ispunjen vodom (tekućica ili stajaćica).	304–306
3.5		Vodenii jarak	Prirodni ili umjetni jarak kroz koji povremeno protječe voda.	307
3.6		Močvarni trag	Previše uska močvara da bi bila prikazana na karti simbolom močvare.	308
3.7		Močvara	Stalno mokro područje s močvarnom vegetacijom.	309–311
3.8		Čvrsto tlo u močvari	Dio terena koji nije močvaran, ali je okružen močvarom.	309–311
3.9		Bunar	Rupa koja sadrži vodu, jasno vidljiva na terenu. Često s pripadajućim objektom.	312
3.10		Izvor	Prirodni vodenii izvor s vidnim otjecanjem.	313
3.11		Rezervoar	Umjetno izgrađen sabirnik vode, bazen ili korito.	

Vegetacija (ISOM odjeljak 4.4)

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis	ISOM
4.1		Otvoreno zemljište	Površina bez drveća, s travom; polje.	401 403
4.2		Poloutvoreno zemljište	Površina s malo drveća ili grmlja.	402 404
4.3		Rub šume	Rub gdje završava šuma i počinje otvorena površina.	
4.4		Čistina	Mala površina bez drveća okružena šumom.	401 403

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis	ISOM
4.5		Gustiš	Malo područje šume gdje je drveća ili grmlje gusto i otežava kretanje.	408 410
4.6		Linijski gustiš	Umjetno zasađeno drveće, grmlje, živica. Teško prohodno.	410
4.7		Granica vegetacije	Granica između različitih tipova drveća ili vegetacije.	416
4.8		Skupina drveća	Malo područje drveća na otvorenom prostoru.	405 406
4.9		Karakteristično drvo	Neuobičajeno ili uočljivo drvo u šumi ili na otvorenom prostoru.	
4.10		Panj	Ostatak drva. Oborenog drva sa ili bez trupa.	

Umjetno izgrađeni objekti (ISOM odjeljak 4.5)

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis	ISOM
5.1		Cesta	Cesta koja može biti asfaltirana, zemljana, za promet vozila u normalnim uvjetima.	501– 504
5.2		Put	Vidljiv put napravljen od ljudi ili životinja.	505– 508
5.3		Prosjeka	Vidljiva linija koja nema ugaženog puta uzduž nje.	509
5.4		Most	Prijelazna točka preko vodotoka ili linijskog objekta.	512 513
5.5		Dalekovod	Vod za struju ili telefon, žičara ili ski lift.	516 517
5.6		Stup dalekovoda	Stup voda telefonske linije, žičare ili ski lifta.	516 517
5.7		Tunel	Prolaz ispod ceste, željeznice itd.	518
5.8		Kameni zid	Zid izrađen od kamena. (U kombinaciji sa simbolom 8.11 prikazuje porušeni kameni zid).	519– 521

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis	ISOM
5.9		Ograda	Žičana ili drvena ograda. (U kombinaciji sa simbolom 8.11 prikazuje porušenu ogradu)	522–524
5.10		Prijelaz	Prijelaz preko ili kroz ograde, zid, cjevovod, uključujući vrata.	525
5.11		Građevina	Kuća ili zgrada. Zidana, drvena ili kamena konstrukcija.	526
5.12		Popločeni dio	Područje tvrde podloge koje se koristi za parking i druge svrhe.	529
5.13		Ruševina	Ostaci porušene građevine.	530
5.14		Cjevovod	Cjevovod (za plin, vodu, ulje) iznad površine zemlje.	533 536
5.15		Toranj	Visoka metalna, drvena ili zidana konstrukcija. Uglavnom građena za nadzor šuma.	535 536
5.16		Čeka	Konstrukcija pričvršćena za stablo s mjestom za promatranje životinja.	536
5.17		Granični kamen, obilježje	Umjetni kamen ili hrpa kameha, graničnik, obilježje ili trigonometrijska točka.	537
5.18		Hranilica	Konstrukcija za hranjenje divljači.	538
5.19		Ugljenište	Područje gdje se prije spaljivao ugljen. Umjetno izravnata padina, manja terasa.	
5.20		Spomenik	Spomenik, memorijalno obilježje ili kip.	
5.23		Prolaz kroz građevinu	Prolaz kroz zgradu ili neku drugu građevinu.	852
5.24		Stepenice	Stubište od najmanje dvije stepenice.	862

Posebni objekti

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
6.1		Poseban objekt	Ako se koristi mora biti objašnjen natjecateljima prije natjecanja.
6.2		Poseban objekt	Ako se koristi mora biti objašnjen natjecateljima prije natjecanja.

Posebni detalji u pojedinim državama

Načelno, nije preporučljivo koristiti simbole za lokalne specifične objekte. U slučaju da ih ipak koristimo na međunarodnim natjecanjima, potrebno ih je objaviti natjecateljima u obavijestima prije samog natjecanja.

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
7.n		Naziv simbola	Opis detalja

Stupac E – Dodatni opis detalja

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
8.1		Nisko	Glavni detalj je prilično nizak, što nije vidljivo iz karte. Npr. niski vrh.
8.2		Plitko	Glavni detalj je prilično plitak mjestu, što nije vidljivo iz karte. Npr. plitka uvala.
8.3		Duboko	Glavni detalj je prilično dubok, što nije vidljivo iz karte. Npr. duboka jama.
8.4		Zarašteno	Glavni detalj je na području koje je zarašteno, što nije vidljivo iz karte. Npr. zaraštena ruševina.
8.5		Otvoreno	Otvoreno područje s manjom gustoćom drveća nego u okolini, što nije vidljivo iz karte. Npr. otvorena močvara.
8.6		Kameno	Kontrolna točka je na kamenitom području, što nije vidljivo iz karte. Npr. kamena jama.
8.7		Močvarno	Kontrolna točka je na močvarnom području, što nije vidljivo iz karte. Npr. otvoreno močvarno područje.
8.8		Pjeskovito	Kontrolna točka je na pjeskovitom tlu, što nije vidljivo iz karte. Npr. pjeskovit vrh.
8.9		Crnogorično	Drvo ili drveće koje je povezano s kontrolnom točkom je crnogorica. Npr. specifično crnogorično drvo.
8.10		Bjelogorično	Drvo ili drveće koje je povezano s kontrolnom točkom je bjelogorica. Npr. specifično bjelogorično drvo.
8.11		Porušeno	Gdje je objekt pao na tlo. Npr. porušena ograda.

Stupac F – Dimenzije / kombinacije detalja

Dimenzije

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
9.1	2.5	Visina ili dubina	Visina ili dubina detalja izražena u metrima.
9.2	8 × 4	Dimenzija	Površinska dimenzija detalja izražena u metrima.
9.3	~~0.5 3.0~~	Visina na padini	Visina detalja na padini izražena u metrima.
9.4	~~2.0 3.0~~	Visina dva detalja	Visina dva detalja s kontrolnom točkom između njih.

Kombinacije

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
10.1	X	Križanje	Mjesto gdje se križaju dva linijska detalja.
10.2	Y	Račvanje	Mjesto gdje se spajaju dva linijska detalja.

Kada se bilo koji od ovih simoba koristi u stupcu F dva detalja koja se ili križaju ili spajaju moraju biti prikazani u koloni D i E. Npr.:

D	E	F		
		X	Križanje puteva	Mjesto na kojem se križaju dva ista linijska detalja, npr. križanje dva puta.
		X	Križanje prosjeke i rijeke.	Mjesto na kojem se križaju dva različita linijska detalja, npr. prosjeke i potoka.
		Y	Račvanje ceste	Mjesto spajanja dvaju istih linijskih detalja, npr. dvije ceste.
		Y	Račvanje rijeke i močvarnog traga	Mjesto spajanja dvaju različitih linijskih detalja, npr. potoka i močvarnog traga

Stupac G – Položaj kontrolne točke (zastavice)

Napomena: dodatni simboli za kontrolnu zastavicu nisu potrebni ako je kontrolna točka na detalju ili što bliže centru detalja (ili na centru podnožja u slučaju odrona). U tablici su prikazani pojedinačni primjeri, a može se primijeniti na 8 strana svijeta (4 glavnih i 4 sporednih).

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
11.1	○	Sjevero-istočna strana	Koristi se kada se detalj proteže iznad površine zemlje. Npr. stijena, sjevero-istočna strana; ruševina, zapadna strana.
11.2	Q	Jugo-istočni rub	Koristi se ukoliko je: a) Detalj ispod površine okružen zemljom i kontrolna točka je smještena na rubu površine zemlje. Npr. vrtača, jugo-istočni rub. b) Detalj na granici određenog područja i kontrolna točka je smještena na njegovom rubu. Npr. močvara, zapadni rub; čistina, sjevero-zapadni rub.
11.3	○	Zapadni dio	Koristi se kada se detalj proteže preko određenog područja i kontrolna točka nije smještena ni u centru ni na rubovima detalja. Npr. močvara, zapadni dio; vrtača, jugo-istočni dio.
11.4	↗	Istočni kut (unutarnji)	Koristi se ukoliko: a) Rub detalja zakreće pod kutem od 45–135 stupnjeva. Npr. otvoreno područje, istočni kut (unutarnji); ruševina, sjevero-zapadni kut (vanjski) b) Linijski detalj formira kut. Npr. ograda, južni kut (unutarnji); kameni zid, jugo-zapadni kut (vanjski).
11.5	↙	Južni kut (vanjski)	Orijentacija simbola definira smjer koji kut pokazuje.
11.6	↖	Jugo-zapadni vrh	Koristi se ukoliko linijski detalj skreće pod kutem manjim od 45 stupnjeva. Npr. močvara, jugo-zapadni vrh.
11.7	↖	Zavoj	Koristi se gdje linijski detalj blago mijenja smjer. Npr. zavoj puta; zavoj rijeke.
11.8	↖	Sjevero-zapadni kraj	Mjesto gdje linijski detalj počinje ili završava. Npr. prosjeka, sjevero-zapadni kraj; kameni zid, sjevero-zapadni kraj.
11.9		Gornji dio	Ukoliko se detalj proteže preko dvije ili više slojnica, a kontrolna točka se nalazi blizu vrha. Npr. vododerina, gornji dio.

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
11.10		Donji dio	Ukoliko se detalj proteže preko dvije ili više slojnica, a kontrolna točka se nalazi blizu dna. Npr. uvala, donji predio.
11.11		Na vrhu	Ukoliko je kontrola postavljena na najvišoj točki detalja, a to nije uobičajena pozicija. Npr. stjenoviti odron, na vrhu.
11.12		Ispod	Ukoliko je kontrolna točka smještena ispod detalja. Npr. cjevovod, ispod.
11.13		Podnožje	Ukoliko je kontrolna točka smještena na dnu spojišta padine i površine okolnog zemljišta. Npr. zemljani pokos, podnožje.
11.14		Sjevero-istočno podnožje	Jednako kao i podnožje, ali gdje je detalj dovoljno velik da se kontrolna točka može postaviti na više pozicija. Npr. vrh, sjevero – istočno podnožje.
11.15		Između	Kontrolna točka je smještena između dva detalja. Npr. između gustiša, između kamenog bloka i glavice.

Kada se simbol 11.15 "između" koristi u koloni G, onda ta dva detalja, između kojih se nalazi kontrola, moraju biti zasebno prikazana u kolonama D i E, npr.:

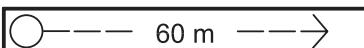
D	E	F	G		
				Između gustiša	Kontrolna točka je između dva ista elementa, npr. dva gustiša
				Između kamenog bloka i glavice	Kontrolna točka je između dva različita elementa, npr. kamenog bloka i glavice.

Stupac H – Ostale informacije

Red. br.	Simbol	Naziv	Opis
12.1		Prva pomoć	Mjesto gdje je dostupna usluga prve pomoći.
12.2		Osvježenje	Mjesto gdje je dostupno osvježenje.
12.3		Radio ili TV kontrola	Pozicija radio ili TV kontrolne točke.
12.4		Živa kontrola	Kontrolna točka gdje je nazočna osoba koja pregledava kontrolni karton.

Posebne upute

Posebne upute mogu biti dane natjecateljima unutar strukture opisa kontrolnih točaka. Koriste se za naglasak već prikazanog na karti. Ukoliko se označeni put treba pratiti od određene kontrolne točke ili između njih:

Red. br.	Simbol	Naziv / Opis
13.1		Označen put, 60 m od kontrolne točke.
13.2		Označen put, 300 m između dviju kontrolnih točaka.

Ukoliko je obavezan prijelaz ili put između dviju kontrola:

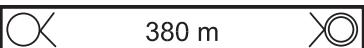
Red. br.	Simbol	Naziv / Opis
13.3		Obavezan prijelaz ili prijelazi.
13.4		Obavezan prolaz kroz zabranjeno područje.

Kod izmjene karte, ili ukoliko je označen put koji se mora pratiti od kontrole do izmjene karta, posljednji opis kontrolnih točaka prvog djela staze je:

Red. br.	Simbol	Naziv / Opis
13.5		Slijediti označeni put, 50 m do izmjene karte.

Vrsta puta od zadnje kontrole do cilja

Prateći završni opis, vrsta puta od zadnje kontrole do cilja je prikazana na jedan od sljedećih načina:

Red. br.	Simbol	Naziv / Opis
14.1		400 m od zadnje kontrole do cilja. Pratiti označeni put.
14.2		150 m od zadnje kontrole do cilja. Orientirati se do ciljnog koridora i onda pratiti označeni put.
14.3		380 m od zadnje kontrole do cilja. Orientirati se do cilja, nema označenog puta.

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		1 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Terasa
		2 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Terasa, zapadni dio
		3 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Nos
		4 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Nos, gornji dio
		5 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Nos
		6 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Uvala
		7 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Uvala, gornji dio
		8 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Plitka uvala

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		9 <input type="text"/> <input type="text"/> → <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Istočna uvala
		10 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> L	Zemljani pokos, podnožje
		11 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 5x5 <input type="text"/>	Iskop, 5x5 m
		12 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> O	Iskop, istočni rub
		13 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> O	Iskop, istočni dio
		14 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> # <input type="text"/> <input type="text"/> —	Zemljani nasip, istočni kraj
		15 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> A <input type="text"/> <input type="text"/>	Vododerina, donji dio
		16 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> ↗	Suhi jarak, sjevero-istočni kraj
		17 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> O <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Vrh

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		18 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Vrh, sjevero-zapadni dio
		19 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Između vrhova
		20 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Između vrha i glavice
		21 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1.0 <input type="text"/>	Glavica, visoka 1 m
		22 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> 1.0 <input type="text"/>	Glavica, visoka 1 m, istočno podnožje
		23 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>)(<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Sedlo
		24 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Vrtača (ponikva)
		25 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Vrtača (ponikva), istočni dio
		26 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Srednja jama, istočni rub
		27 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> \ <input type="text"/> <input type="text"/>	Rupa, zapadni rub

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		28 <input type="text"/> <input type="text"/> * <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Mravinjak
		29 <input type="text"/> <input type="text"/> m <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Stjenoviti odron
		30 <input type="text"/> <input type="text"/> m <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> o	Stjenoviti odron, sjeverno podnožje
		31 <input type="text"/> - <input type="text"/> m <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Gornji stjenoviti odron
		32 <input type="text"/> <input type="text"/> m <input type="text"/> <input type="text"/> n	Stjenoviti odron, na vrhu
		33 <input type="text"/> <input type="text"/> m m m <input type="text"/> -	Između stjenovitih odrona
		34 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> a <input type="text"/> <input type="text"/> o	Kameni stup, južno podnožje
		35 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> s <input type="text"/> <input type="text"/>	Špilja
		36 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> a <input type="text"/> <input type="text"/> o	Kameni blok, zapadna strana

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
..		37 ▲ ○	Jugo-istočni kameni blok, istočna strana
..		38 ▲ ▲ 1.0 1.5 -	Između kamenih blokova visine 1 m i 1.5 m
•		39 ▲ 0.5 3.0 ○	Kameni blok, visina na padini 0.5m/3m, zapadna strana
*		40 △△ Q	Područje kamenih blokova, jugo-istočni rub
▲		41 ▲ ○	Grupa kamenih blokova, južna strana
•		42 ■■■ ○	Kamenito područje, sjeverni rub
•		43 *	Kamena ploča
●		44 * ○	Kamena ploča, zapadni dio
○		45][	Tjesan prolaz

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		46 <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> >	Jezero, istočni vrh
		47 <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/>	Bara, istočni rub
		48 <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> V <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/>	Vodena rupa, istočni rub
		49 <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <	Zavoj rijeke (potoka, vodenog toka)
		50 <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> <input type="text"/> <	Južni zavoj rijeke (potoka, vodenog toka)
		51 <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> <input checked="" type="text"/> Y	Račvanje rijeke (potoka, vodenog toka)
		52 <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> ↑	Vodenji jarak, sjevero-istočni kraj
		53 <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> <	Zavoj vodenog jarka
		54 <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> ↑	Sjeverni zavoj vodenog jarka
		55 <input type="text"/> <input type="text"/> <input checked="" type="text"/> Y	Račvanje vodenog jarka

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		56 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/>	Križanje vodenih jaraka
		57 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Močvarki trag, jugo-istočni kraj
		58 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Močvara, sjevero-zapadni dio
		59 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Močvara, južni vrh
		60 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Močvara, istočni rub
		61 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Močvara, 8x8 m
		62 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Između močvara
		63 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Čvrsto tlo u močvari, sjevero-zapadni vrh
		64 <input type="text"/> <input type="text"/> ☒ <input type="text"/> <input type="text"/> ☒	Bunar, istočna strana

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		65 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Izvor, zapadni rub
		66 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Rezervoar, istočna strana
		67 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Otvoreno zemljишte, istočni kut (unutarnji)
		68 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Otvoreno pjeskovito zemljишte, zapadni rub
		69 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Poluotvoreno zemljишte, istočni rub
		70 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Rub šume, južni vrh
		71 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Čistina
		72 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Gustiš, istočna strana
		73 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Linijski gustiš, istočni kut (vanjski)

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		74 <input type="text"/> <input type="text"/> > <input type="text"/> >	Granica vegetacije, istočni kut
		75 <input type="text"/> <input type="text"/> M <input type="text"/> <	Skupina drveća, zapadni vrh
		76 <input type="text"/> A <input type="text"/> <input type="text"/>	Karakteristično drvo, bjelogorično
		77 <input type="text"/> <input type="text"/> ⊗ <input type="text"/> O	Panj, istočna strana
		78 <input type="text"/> <input type="text"/> / <input type="text"/> \	Cesta, jugo-istočni kraj
		79 <input type="text"/> <input type="text"/> / / Y <input type="text"/>	Raćvanje ceste
		80 <input type="text"/> <input type="text"/> / / X <input type="text"/>	Križanje ceste i puta
		81 <input type="text"/> <input type="text"/> / <	Zavoj puta
		82 < / <	Zapadni zavoj puta

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		83 / / Y	Račvanje puteva
		84 / / X	Križanje puteva
		85 / ~ X	Križanje puta i rijeke (potoka, vodenog toka)
		86 / SLOP X	Križanje puta i vodenog jarka
		87 ⚫ <	Zavoj prosjeke
		88 / T	Most, sjeverni kraj
		89 ⚡	Stup dalekovoda
		90 ✕ ✓	Tunel, jugo-zapadni kraj
		91 ⚡ >	Kameni zid, istočni kut (unutarnji)

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
		92 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	Porušeni kameni zid, zapadni kraj
		93 ☐ ☐ ☒ ☒ ☒ ☐	Križanje potoka (rijeka, vodenog toka) i kamenog zida
		94 ☐ ☐ ☐ ☒ ☒ ☐	Križanje puta i kamenog zida
		95 ☐ ☐ ☐ ☒ ☐ ☐	Ograda, južni kut (vanjski)
		96 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	Prijelaz, južna strana
		97 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	Građevina, istočna strana
		98 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	Ruševina, zapadna strana
		99 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	Cjevovod, ispod
		100 ☐ ☐ ☒ ☐ ☐ ☐	Toranj, južna strana

Karta	Teren	Opis kontrolne točke	Tekstualni opis
Т		101 <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> Г <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Čeka
◦		102 <input type="text"/> <input type="text"/> ◎ <input type="text"/> <input type="text"/> ◎	Obilježje, granični kamen, istočna strana
↑		103 <input type="text"/> <input type="text"/> ↑ <input type="text"/> <input type="text"/> .○	Hranilica, zapadna strana
◦		104 <input type="text"/> <input type="text"/> Ⓢ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Manja terasa, inače i ugljenište
Δ		105 <input type="text"/> <input type="text"/> Δ <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Spomenik
		106 <input type="text"/> <input type="text"/> Π <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> ✓	Prolaz kroz građevinu, jugo-zapadni kraj
		107 <input type="text"/> <input type="text"/> ⌈ <input type="text"/> <input type="text"/> ⌋	Stepenice, podnožje

Opisi kontrolnih točaka za preciznu orijentaciju

Za natjecanja u preciznoj orijentaciji, međunarodni opisi kontrolnih točaka se razlikuju u 2 stupca.

Stupac B – Broj kontrolnih zastavica

U stupcu B stoji podatak koliko je kontrolnih zastavica vidljivo na toj kontrolnoj točki. Npr. A–C znači 3 kontrolne zastavice; A–D znači 4 kontrolne zastavice, itd.

Stupac H – Smjer opažanja

Ovaj stupac se koristi za označavanje smjera u kojem promatramo detalj. Npr. strelica koja pokazuje na sjever, označava da je natjecatelj pri promatranju kontrolnih zastavica postavljen južno od promatranog objekta.

Primjer

A	B	C	D	E	F	G	H
1	A-D		○			○	↑

INTERNATIONAL ORIENTEERING FEDERATION

Radiokatu 20
FIN-00093 SLU, Finland
<http://www.orienteering.org>

Tel.: +358 9 3481 3112
Fax: +358 9 3481 3113
E-mail: iof@orienteering.org

HRVATSKI ORIJENTACIJSKI SAVEZ

Šetalište I. G. Kovačića 6
HR-51300 Delnice, Hrvatska

<http://www.cof.hr>

ORIJENTACIJSKI KLUB "RIS" DELNICE

Stjepana Radića 1
HR-51300 Delnice, Hrvatska

<http://www.inforis-delnice.com>
E-mail: ivica.urbanc@ri.t-com.hr